

CONIVGIO XLII
LECTISS. SPONSORVM;
Viri Clariss.

Dn. FRIDERICI CLOSI,
I. V. D.

Virginis Honestiss.

DOROTHEAE GOTTSVALDINAE,
Dn. Thomæ Gottsvald, viri quondam Rei-
pub. Freistad. Consularis re-
lictæ filiæ,

GRATVLANTVR AMICI

Addiem. Novemb.

GORLICII
Apud Iohan. Rhamba. Anno Christi

M. D. XCVIII.

42.

EYΦHMIA TAMIKH.

DIuersis diuersa D E V S , mortalibus , autor
Dona dat , arbitrio distribuitꝝ suo .
Sed non esse puto donum præstantiusꝫllum ,
Quam castè seruans fida maritatorum .
Hoc quia contingit diuo tibi munere donum ,
Qui de pace tuum nomen & omen habes :
Immenso meritas age toto pectore grates ,
In te tām summā pro bonitate D E O .
Nos etiam , stabili vos iungat amore , precamur ,
Autor coniugij legitimiꝝ tori .
Vnus sit vobis animus , sit sensus & vnum ,
Vnum quos iunxit pectus , & vnum amor .
Plurima postremō stent ad conuiuia mensæ
Pignora , coniugij non mediocre decus .

*Lati omnis ergo scripta à
PETRO GVILLEMO Med. Doctore
Et Physico Freistad.*

PROBLEMA DONATVM
FRIDERICO CLOSIO
FREIST. V. I. D.

I. Coronato: II. Coronando: sub spe III. Co-
ronæ, omn. opt. æter.

SI VS VI CVPIS ESSE REIPVBL.

hoc faciendum:
illud omittendum.

Distraberis, neq; longa vacat cognoscere: paucis
Finio: verbo auris detur amica breui.

1. Dic, quibus in rebus, summi vis inclyta iuris
Cedat amicitia: & FRIDERICHVS eris.

Exerce. Dic, quibus in spatijs optes producere vitam:
Et sapiens nobis MITIO semper eris.

2. Fura fori iustum poscunt: hoc robore fulta
Fict. Publicares constat: si secus, icta cadit.

Fura tori placidum querunt: qui sospite DIVES
PACE, DEI DONVM conuenienter amet.

Fura poli sanctum, qui corde sit integer, & re,
Ore bonus, castris præferat astra, volunt.

3. Fuis, uxor, DEVIS, ex tribus his tibi vincula, Sponso,
Gottvals. Injiciunt sertis: captus es: aptus abi.

NVMINIS arbitrio summi te dede clientem:
Quicquid ages iustus, IOVA patronus erit.

Paul. Bernauus, amoris & honoris ergo scrib. Freistadij.

A 2

S Y R A -

SYRACIDES CAP. XXVI.

Proba mulier est præclarum donum, & dabitur timenti
Dominum. Tam diues, quam pauper recto pectore habet so-
latum & lætitiam omni tempore.

Qualis & unde terè felix sit copula, verbi
Cælestis passim pagina sacra notat.
Id quoque, quos mystes stabili iam fædere iunget,
Et sponsi & sponsæ nomen utrumq[ue] refert.
Nam faustum thalami fædus descendere Olympo,
DOROTHEA eximio nomine sponsa docet.
Et quod GOTSWALDI laudato è stemmate nata est,
Vinclatori à IOV à denotat ipsa regi.
Indicat hæc eadem vox, Numen Præsidis huius
Cordisfluis votis auxiliare trahi.
Sed FRIDERICE tuum CLOS Iclarissime nomen,
Qui bene concipient talia vota, monet.
Scilicet aetheriæ per Christum pace fruentes,
Et qui legitima fædera pacis amant.
Dotibus hos varijs rerum dominator & autor
Afficit, & thalamum cœlitus ipse beat.
Ac veritus si non donorum irrepserit usus,
Nec gleba extulerit se decorata bonis,
Tunc patris eterni largissima dextera dotes
Auget & exornat, quas dedit antè, nouis.
Copia donorum mandato crescit in usu:
At tumor attenuat pectoris, omne bonum.
Sic verè hac felix socia consortio vita est,
Vnde polo atque solo plurima grata fluant.
Hæc vos non dubito vigili perpendere mente,
Adq[ue] DEV M casto fundere corde preces.
Sic opis aetheriæ vos spes firmissima nunquam
Faller, & optatis uberiora feret.

Nam

Nam quod Christicolis spondet se IOVA daturum,

Affiduis precibus desuper omne datur.

Nos quoque sincero vobis cum corde precamur,

Tale sit ut vestrum connubiale iugum.

Georgius Vechnerus S. Verbi diuini minister
apud Freistadienses.

Ad Sponsum.

T'ene etiam, F R I D E R I C E , tori pia cura iugalis

Afficit ? & sera posteritatis amor ?

Sic est. Et quem non socij tenet ardor amoris ?

Natura has animis indidit ipsa faces.

Primus enim fuit ut casti D E V S autor amoris :

Sic quoque nunc thalami fædera casta probat.

At contrà obscenos hostiliter odit amores :

Sancitâque suum lege tuetur opus.

Iessida exilium vatis , cineresq; Gomorrhæ,

Interitumq; orbi qua tulit vnda , probat.

Concipis ergo tuo licitos sub pectore motus,

Quod probat ipse D E V S , carpere nemo potest.

Tu Phœbi teneris vexilla secutus ab annis

Nunc hausti premium dulce laboris habes.

Excoluit varijs mentem tibi dotibus auctam

A Ioue quæ ducit , turba nouena , genus.

Eloquio linguam viridi formauit ab aeuo

Docta Minerua tibi , Ius dedit ipsa Themis.

Hinc serpit viridis circum tua tempora laurus,

Hinc tibi surgit bonus , gloria , fama , decus.

Nunc etiam , donante D E O M V N V S tibi sponsus

Ducitur , exuperans , quas habet orbis , opes:

Non quas voluit opes sinuoso flumine Ganges

Aurifluus , tanii muneris instar habent.

Consule nata ferit tecum pia fædera Virgo,

Fædera perpetuo non soluenda die.

Illam non casto superet Lucretia vultu
Quęq; furente sui torcit amore Parin.
Corde sedet pietas, decor ore, modestia vultu,
Fronte pudor, sermo nil leuitatis habet.
Laurigeræ thalamo Musæ dant carmina, Phœbus
Tensa lyræ docto pollice fila mouet,
Ergò choros duc, Sponse, modos facientibus ipsis
Aoniis, sic res lata, diesq; iubet.
Sis felix: hilari D I V V M complectere MVNVS
Pectore, discordi sit sine lite torus,
Nec vos turturibus casto cedatis amore:
Effigiem casti turtur amoris habet.
Viue diu, atque annis age Nestora vince triseclam,
Funere, Sponsa, diem non nisi claudat, anus.
Ultima vota ferens: bis quinis mensibus actis,
Prole, parens, pulcrā fiat vterque precor.

M. Petrus Beccerus Freist.
Scholæ patriæ Rector.

M. LAVBANI P. L.
AD SPONSVM, ODE VOTIVA.

Q Vantā penates optimitate meos
Exhilarauit, queis ô mea gaudijs
Atlantiæ Nepos propágis
Pectora Mercurius repleuit?
Annunciando, nostra quibus reduci
Forte tibi, vt memini, Musa precatibus
Congratulante ceterarum
Non sine lætitiâ Sororum
Primam ad salutem applaudere amauit: eos
Arbitrium, angustam postmorulæ horulam,
Verasse

Verasse partem haut pœnitendam
Præmoderantis herile I O V A E.
Vt nempe, sicut gratia te atque fauor
Eunomiæ victrix laureolâ induit
Nuper palæstritam perenni:
Sic Erycina quoque alma leges
Te sub suas & iura Cupidineis
Sub sua compellens mox vadimoniis,
Non st̄ litium foriue faltem,
Sed subolis quoque procreandæ
Artem frequentari iubeat. Viden' vt
Candida amicorum sint rata pectorum
Persæpè vota, quæ ipse lætis
Exitus oīminibus coronat.
Rarô integellas, vero ab amore, preces,
Si proficiuntur mutuō, inefficax
Frustratur error, tantum amicæ
Robur inest pietasque menti!
Felicitati non ego tām niueæ
Gratuler ô C L O S I ? non ego pristinis
Pro te tuāque pro maritâ
Accumulem noua vota votis.
Dignus pol istoc D O R O T H E A E thalamo
Præ reliquis passim ferris amasiis,
Diona quam Thalassiusque, &
Mulsobibæ Charites venustant,

Pecuniosæ

Pecuniosæ quamque opulenta Tyches
Parte sui quinctâ fenoris imbuit
Benignitas, quis ceteris hanc
Dotibus optet abesse partem?
Dignusque porrò es, Sponsaque digna tua est;
Instar Auis centum condere Arabicæ
Messes vel amplius, senectâ
Vnanimâ viridique crure.
Digni estis ambo, vt DOROTHEE genitrix
Reddita post annum, Sponseque tu pater
Tenellulum lætemini almis
CLOSIPOREM usque salire in vlnis;
Papillulasque admorsu agitare leui;
Et rofosis patrem nosse labellulis
Ridendo; quem fratum sequatur
Deinde ducem chorus & sororum.
Quid multa? vester rara sit usque torus
Effigies clarorum oro THEAGENIS
Phthii CHARICLEAEQUE amorum,
Æthiopi nigra quam creavit
PERSINA Regi; quorum animum atque fidem
Rumpier ignaram turba Heliconidum
Miratur omnis; & beatis
Prætulerit meritô, quot usquam
Sunt aut fuerunt, Coniugibus, quot & hinc
Post geniti exstabunt tempore sæculi.

LAVBANVS

LAVBANVS ecquid gratulando
Candidius queat ominari
Confarreandi more tibi licitis,
CLOSI, operato aris? Cetera patrij
Canent Olores: aut (quod opto,
Quodque tibi fore perdecorum
Ipsa arbitretur Cinxia) Pindaricis,
Sponse, tuam in laudem rite melismatis
MEIBOMIANAE exasciatum
FRENZELIAE que poëma Cleiūs
ELMANA mittet IVLIAS, officijs
Dedita iamdudum nobilioribus
Tibi; auguralem ex quo Themistos
Accipere inde datum est tiaram,
Diuz approbatum numine, | Sat mihi erit
Hæcce salutatum ferta viraginis
Suspendere ad Sponsæ cubile;
Et Schediæ apposuisse castum
Emblema curæ. Prima, quibus licitum est
Dante Deâ, seruent. ô si aliquantulam
Ego in secundis tertiiisve
Prædicer obtinuisse palmam!

AD NOMINA SPONSS. ALLVSIO.

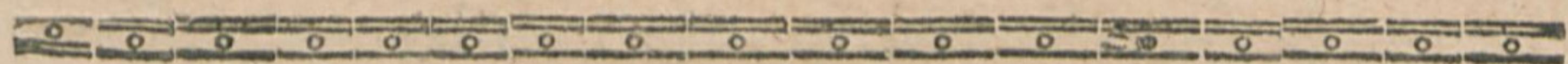
DONVM Sponsa Dei est quæuis, ne quis neget; huius
Fulcit enim Gnomes pagina dia fidem.

B

Sed

Sed non omne D E I est donum omnibus utile: cœca
Sæpe Hera retrogradam gestit abire viam.
Donorum usque adeo cœlestium abusio crebra est:
I O V A sua dono ut nolit adesse manus.
Quām male tunc cedunt vel dona potissima: dantis
Siretrice D E I destituantur ope!
Et tibi iam donum, FR ID ER ICE, nouum annuit Hymen
Seu rem, siue rei symbola Græca notes.
Res Sponsa est liquidi donum illud amabile cœli:
Dona Deiq; sonant symbola D O R O T H E Æ.
Sed quibus utetur donum hoc successibus? inquis.
Accipe, quæ tripodis do potiora fide:
Si qua notanda inerunt (inerunt quoque) momina vestris
Nominibus; Dono faustius hoc nihil est.
Nam Venus amborum præsens sine fine cluebit
PACIS GLEBA FERAX AVXILIANTE DEO.
Quām bene disposita est dos ecce reciproca utrumque,
Vir P A C E M, A V X I L I V M dat noua nupta D E I!
Aut hæc mellifluæ sunt nomina præscia sortis:
Aut alibi rebus confona nemo dabit,

Idem L A V B A N V S.

Chronologicon nuptiarum.

AnnVa VbI eCCe reDIt nobIs CatharIna: L I gat Vr
PaCIs gLeba feraX aVXILIante Deo.

M. Laub. P. L.

ACROSTI-

A C R O S T I C H I S,
Sponorum nomina alternans,
Anagrammatica.

FRIEDERICVS CLOSIUS DOCTOR,
DOROTHEA GOTESVVALDINA.

per Anagrammatis,

TORI VINCLIS CORDA LIGATO DEVS:
HVC, ô DOS VERA, FER DOTES.

F elices animi, quibus hæc sententia fixa est,
D ona dari è superâ sede petita sibi!

R itè petita sibi. Nam quò ruit impetus ardens,
O mnia qui stolidè sub sua vota rapit,

I lla cupi prohibet, renuitq; cupita IEHOVAH:
R espicit ob laudem sola rogata sui.

D euius, haud, error vos prosperitatis ab huius,
O Sponsi, accessu, flectere cogit iter.

E gregiè sapiunt diffidere, vestra, saluti
T errenæ, verbo, pectora, freta sacro.

R egis ab ætherei quæ numine iusq; piumq;
H uius & auspicio fœdera sancta petunt.

I psa DEI DONVM profitentur nomina Sponsæ,
E t benè quod cedant AVSPICE cuncta DEO.

C oniugio PACEM spondent quoq; nomina Sponsi,
A c vos de primo coniuge GLEBA monet.

V ndecapit thalami consors primordia primus,
G rata piè vestro poscitis inde toro.

S ortiri hinc poterunt successum vota secundum,
O men & admixtum nomina mixta bonum.

C ORDA LIGATO TORI VINCLIS, DEVS, ô bone, DOTES
T u, DQS VERA, FER HVC corporis ac animi,

Lætaqz fortunæ largitor munera Sponsis,
En modo queis cornu diuite diues ades.
Ordea namque Ceres, te prospiciente, ministrat,
Seminis vbertim debita soluit agris.
Suggerit effusè præter spem dona Lyæus
Vitea, opum confert Iuno serena fatis.
Dat Pomona suos, quos legit ab arbore, fructus,
Vitali Lachesis mollia pensa manu.
Ora venusta Venus, Charites moderamina morum,
Atqz mali formant nescia corda doli.
Cætera, cum dictis quæ sat perpenditis ipsi,
Longa nimis, præsens Musa silere iubet,
Terminat hoc voto: Casti da fautor amoris
Duret amor, duret dos tua larga, D E V S.
Omnia quæ defunt fatis affunde secundis,
Ipse metus, curas, damna, pericla fuga:
Restet ne laribus quod turbet commoda P A C I S,
Nec quod acerba D E I reddere D O N A queat.

ETEOΣΤΙΧΟΝ.

SIT Cathara Ut felix Casto sVb fœdere IVn CtlIs.
QuoD panXere tibi, Christe benigne, preCor.

*Valerius Tseuschnerus Sprottau.
Corrector schola Freistad.*

FRIDERICO CLOSIO. I. V. D.

Domino & Compatri suo honorando. S.

Et te carminibus non celebrem meis,
Qui Musas aliquid posse meas putas,
Præstantissime Cloſi?
Nec pleno canam Apolline,
Dotes ingenij, nobile præmium
Virtutis que tua? quo Themis admodum
Nuper te decorauit,
Latit non sine plausibus.

Nil non sedulitas efficere est potis:
Sed quid sedulitas: ni quoque desuper
Largum-cales Olympo
Rorem gratia depluat?
Huic accepta refer tute igitur bona;
Qua Natura tibi dinité detulit
Cornu, mi FRIDERIC E,
Ingens è patris decus.

Quem

Quem non consilio I o v a suo adiuuat:
Hunc Lethe obtenebrat, pernicies bona
Fama pessima: doctrina
Etsi omnem Oceanum hauserit.
Ergo quod patria reddideris tua
Te plenum Eunomies nectare: solius
Est iouæ, patriam qui
Gaudere indele vult tuâ:
Quæ nunc dote beat te eccè reciprocâ
Desponsam associans: quæ patre Consule
(Quem F R E I S T A D I A luget)
Nata est, matreque prouidâ.
Hoc munus superum suspicere: despice
Quid contra blateret vulgus iniquius?
Mensuramque adamati
Post hac nominis impleas.
Floret pace domus: pace forum viget:
Florent pace Lycea: insula pace ouat:

Pax isthac tamen & que
Si V E R O veniat comes.
Sed quorsum hi monitus? scilicet optimam
Ceu tu pacifico ducis originem,
Vir præclare, parente:
Sic præsaga animi augurat
Mens, vestigia te velle patris sequi,
O Te, Sponse, precor, I o v a superstite:
Dum Lucina maritæ
Asperet facilis tuæ!
Ut cernas oculis dulciculos citò,
Castigata tori pignora, surculos.
Sic te prolixi ouanti
Patrem carmine dixero.
Hec nos: ast alij, queis melior fauet
Cleio, non renuent tollere ad athera
Sponsi dona celebris,
Sponsaque egregium decus.

Abraam Cremerus Grunebergensis.

PHALEVCVS

Ad Sponsum.

A ntistes THEMIDOS, diserte CLOSI,
Et Lepos CHARITVM sereniorum,
Et Flos purpuree optumum virorum,
Scin' quid Nobilis, inclutus, grauisq;
(Quem Smaragdinam & auream medullam
Doctorum, sapientiore voce,
Oraculum sapiens renunciauit,)
Innocens Anyti reus regessit,
Tùm quærentibus vsq; & vsq; alumnis
Nuptiis super? En! ait, gregatim
Nassas insidijs petunt dolosas,
Neptuni pecudes, sagenulasq;
Circùm ludere gestiunt frequentér,
Quiq; proximitate tùm cupiscunt
Primâ pergere, & ingredi, recepti

B 3

Certatim

Certatim regredi expertunt miselli :
Haut dispar ratio est benè æstimatae,
Vitæ cœlibis , atque copulatae.
Hanc liberrimi amant , coluntque mirè
Implent eulogiis simul , petuntque:
Hanc omnes liquidi ad suprema cœli
Tollunt atria. Gordijs sed inde
Nodulis benè, firmiterq; vincti, &
Nexu plusquam adamantino ligati :
Eheu ! quam miserè stupent, dolentq;
Eheu ! quam miserè gemunt, tremuntque
Facta , infecta volunt, thorumq; damnant.

FRID ERICE , quid expetis ? quid ergo
Cogitas ? quid agis ? tuæ saluti
Vah ! nil consulis ? haut sapis ? quid ipsum
Is te perditum ? & vsque negligentè
Cur te negligis ? & iugo perenni,
Subdis libera (vx !) subinde colla.
In quo lacrymulæ seueriores,
Et suspiria maxima , & querellæ,
In quo principium omnium malorum.

Fallor ? nūm melius sacratoris
Caussam Fœderis æstimas ? profectò
Pensitas benè rem , suauioris
Dūm fructus thalami salubrioress
Ruminas ; quibus est serenius nil,
Et certè quibus est beatius nil.
Quam nosti benè copulationis,
Quis sit Fundus , & Auctor , atque Fautor ?
IHOVA , IHOVA DEV S, sacri Ignis Auspex,
Non fors cœca. Quid ergo vota amica
Pro Tereeddere maxime recusem ?
Vota, vota dabo citis Phaleucis,
Et P A T R I, atque S A T O , sacræq; FLAMMÆ ;
Sponsam ob D O R O T H E A M , tuis venustè
Moribus , studiisq; congruentem.

JOH. VVEIDNERVS SPROTT,

ПРОВАЛМА ЕΡΩΤΙΚΟΝ.

Et vota, & vestris benè consona nomina votis,
Docta cohors, thalami officiosa, canit.
Quid me, CONS OBRINE, tuo cupis addere honori?
Applando votis: & noua scita fero.
An dilecta magis tibi virgo ASTRAEA? petita
An mage SPONSA placet? SPONSE ad amate, refer.
Et dubitas? tibi namq; ASTRAEAM ministrat honores:
Ast oneris molem SPONSA venusta leuat.
Ella decus, famam, & nomen post funera seruat:
Hec thalami, & vita spesq;, decusq;, manet.
Ne dubites: nulla huic pugna est, qui nomine PACIS
Gaudet: DONA DEI hac sunt, & amata tibi.
Vtraq; amata tibi, tuq; aequè charus utriq;:
Hinc utrāq; viges, teq; vigente, vigent.
Quem tibi perpetuò precor, optime SPONSE, vigorem:
Ut cum PACE DEI DONA petita feras.

Confobrino dilecto honoris
& amoris ergò P. P.
M. IOHANNES SCULPTORVS Freist.

A 2490

ULB Halle
003 485 986

3

St

WOM

Farbkarte #13

B.I.G.

CONIVGIO ^{XLIX}

LECTISS. SPONSORVM;
Viri Clariss.

Dn. FRIDERICI CLOSI,
I. V. D.

(t)

Virginis Honestiss.

DOROTHEAE GOTTSVALDINAE,

Dn. Thomæ Gottsvald, viri quondam Rei-
pub. Freistad. Consularis re-
lictæ filiæ,

GRATVLANTVR AMICI

Addiem. 25. Nouemb.

GORLICII

Apud Iohan. Rhamba. Anno Christi

M. D. XCVIII.

42.